

**Kalkınma Bakanlığı Sanayi Dairesi Başkanlığına,
Kalkınma Bakanlığı
Ankara**

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

İstanbul, 21 Ocak 2013
Ref: HA/gu/13-87

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No: 46 Tepebaşı 34420
İstanbul – Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi, No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara – Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels – Belgium
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 3993
E bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.
1250 24th Street,
N.W. Suite Nr. 300,
Washington D.C. 20037 USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.us

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 288 786 300
F +49(30) 288 786 399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, Rue de Galilée 75116
Paris – France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
Beijing Lufthansa Centre,
Office C-319, Beijing 100016
P. R. China
T +86 (10) 6462 2066
F +86 (10) 6462 2067
E tusiad.china@euccc.com.cn

www.tusiad.org

Onuncu Kalkınma Planı İmalat Sanayiinde Dönüşüm Özel İhtisas Komisyonu'na
15 Ocak 2013 tarihinde hazırlanan Taslak Rapora ilişkin tespit ve değerlendirmelerimiz
ekte görüşlerinize sunulmaktadır.

Saygılarımla,

(Orijinali imzalıdır.)

Hale ALTAN
Yönetim Kurulu A.

EK - 1: “Onuncu Kalkınma Planı İmalat Sanayiinde Dönüşüm Özel İhtisas Komisyonu
Raporu”na ilişkin TÜSİAD Görüşü

ŞİRKET İŞLERİ KOMİSYONU

FİKRİ HAKLAR ÇALIŞMA GRUBU

***“ONUNCU KALKINMA PLANI İMALAT SANAYİİNDE DÖNÜŞÜM ÖZEL
İHTİSAS KOMİSYONU RAPORU”***

HAKKINDA TÜSİAD GÖRÜŞÜ

TS/ŞİB/13-08

2.3.8. FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI

Rapora, 247. maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki paragrafın eklenmesi önerilmektedir:

“Türkiye’nin stratejik anlamda fikri ürünlere bakış açısının geliştirilmesi gerekmektedir. Türkiye bugün fikri mülkiyet hakları ithal eder durumdadır ancak sanayideki dönüşümün başarılı olabilmesi için bir an önce fikri mülkiyet hakları ihraç eder duruma geçmelidir.”

Mevcut Durum

Rapora, 253. maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki paragrafların eklenmesi önerilmektedir:

“Devlet kurumları tarafından verilen desteklerin ve teşviklerin, şirketlerin sadece koruma faaliyetlerine odaklandığı görülmektedir. Ar-Ge Merkezi Teşviklerindeki belirli koşullar altında sınai mülkiyet hakları personeli konusunda sağlanan destekler haricinde, şirketlerin sınai mülkiyet hakları organizasyonu kurması konusunda herhangi bir teşvik sistemi bulunmamaktadır. Ar-Ge merkezi belgesi olan şirketlerin sayısı düşünüldüğünde, bu teşvik, sınai mülkiyet hakları konusunda bir organizasyon kurulması anlamında ekonomiye katkı yapan unsurların çok küçük bir azınlığına hitap etmektedir.”

“Sınai mülkiyet haklarının şirketin rekabet gücüne ve finansal sonuçlarına olan katkısı ticarileştirme faaliyetleri ile ortaya çıkmaktadır. Daha geniş anlamda düşünülürse sınai mülkiyet haklarının ülke ekonomisine ve rekabet gücüne olan katkısı da ticarileştirme faaliyetleri ile ortaya çıkmaktadır. Ticarileştirme faaliyetlerinin en somut biçimi olan lisanslama faaliyetlerinin özünde teknolojinin kullanılarak bulundugu ve günümüzün açık inovasyon ortamında teknolojiler büyük oranda iş birlikleri ile geliştirildiği için lisanslama faaliyetleri iş dünyasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu konudaki en çarpıcı veri, sınai mülkiyet haklarının lisanslanmasından elde edilen gelirlerin 2009 yılında dünya çapında 180 Milyar ABD Doları mertebesine çıkmış olmasıdır¹. Bu rakamın 2011 yılında 200 Milyar ABD Doları mertebesinde olması beklenmektedir. Türkiye bugün sınai mülkiyet ithal eder durumdadır ve bir an önce sınai mülkiyet ihraç eder duruma gelmelidir. Konunun bütünlüğü açısından, teknolojisini ve ürünlerini sadece kendileri değerlendirmek isteyen şirketler için sınai mülkiyet haklarının ekonomik değerinin, bu şirketlerin elde ettikleri ilave pazar payları ve kar marjlarında ortaya çıktığını belirtmek gereklidir.”

Bu Alanda Kullanılabilecek Araçlar ve Politika Önerileri

Rapora, 259. Maddeden sonra aşağıda yer alan politika önerilerinin eklenmesi önerilmektedir.

¹ World Intellectual Property Organization Report: The Changing Face of Innovation 2011

“Sınai mülkiyet haklarının ticarileştirilmesi sonucunda elde edilen gelirler üzerindeki vergilerin kaldırılması veya büyük ölçüde azaltılması önem arz etmektedir. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında olan şirketler haricindeki tüm gerçek ve tüzel kişilerin sınai mülkiyet haklarını ticarileştirmesi sonucunda elde ettikleri gelirler direkt veya endirekt biçimde vergiye tabidir. Söz konusu gelirler üzerindeki vergilerin kaldırılması veya büyük ölçüde azaltılması sınai mülkiyet haklarının ticari hayatta daha aktif kullanılması sağlayacaktır. Bu alanda getirilecek teşvik sistemi sayesinde sınai mülkiyet haklarının ekonomik değeri ortaya çıkacak; sınai mülkiyet hakları üst yönetimin, finans bölümlerinin ve birçok birimin gündemine gireceğinden dolayı bu haklara ilişkin bilinç seviyesi artacak ve Türkiye’de teknoloji yatırımı yapılması teşvik edilecektir. Bu konudaki başarılı ülke örnekleri Çin, Belçika, Lüksemburg, Hollanda ve İrlanda olarak karşımıza çıkmaktadır.²³ Bunların yanında İngiltere Hazinesi, iş dünyası temsilcileri ile birlikte, yatırım ortamını cazip hale getirmek ve G20 ülkeleri arasında iş dünyası için en rekabetçi vergi rejimini oluşturmak amacıyla kurumlar vergisi sistemine yönelik bir reform üzerinde çalışmaktadır. Bu reform kapsamında, sınai mülkiyet haklarından elde edilen gelirlere ilişkin vergi rejiminin gözden geçirilmesi ve bu konuda bir teşvik sistemi getirilmesi düşünülmektedir⁴”

“Şirketlere sınai mülkiyet hakları personeli istihdamı için teşvik verilmesi, şirketlerin bu alanda yetişmiş eleman açığını kapatmaları açısından yararlı olacaktır. Şirketler, sınai mülkiyet haklarını katma değer yaratacak şekilde yönetilebilmek için sınai mülkiyet haklarının yönetiminden sorumlu birimleri bağımsız ve direkt olarak üst yönetime rapor veren birer birim olarak oluşturabilmektedir. Bunun en uygun yapılanma olduğu düşünüldüğünde, bu tür örneklerin sayısının zaman içinde artması olasıdır. Dolayısıyla, Ar-Ge merkezi belgesine sahip olan şirketlerde Ar-Ge personeli için verilen söz konusu desteğin, bağlı olduğu birime bakılmaksızın, sınai mülkiyet hakları personeli için de sağlanması sınai mülkiyet hakları alanında sağlanan destek unsurlarının artırılması açısından yararlı olacaktır. Yine, bu personel için yapılan makul eğitim giderlerinin (uzaktan eğitim, sertifika programı, konferans katılımı gibi) karşılanması da öngörülebilir.”

“Hak sahiplerine devletin bir kurumu, örneğin Türk Standartları Enstitüsü (TSE), tarafından verilecek bir “Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Yönetim Standartlarına Uygunluk Belgesi” tasarlanmalıdır. Kamu kurumlarının, fikri ve sınai mülkiyet hakları

² TÜSİAD, Mevcut Ar-Ge Düzenlemelerinde Karşılaşılan Sorunlar, Çözüm Önerileri ve Başarılı Ülke Uygulamalarına İlişkin Görüş Belgesi, Aralık 2009

³ A. Macovei ve M. Rasch, IAM Magazine, Tax and Strategic Management of Intengibles, Mart/Nisan 2011

⁴ HM Treasury – HM Revenue and Customs, Corporate Tax Reform: Delivering a more competitive system, , November 2010)

konusunda teşvik verdikleri hak sahiplerinin fikri ve sınai mülkiyet hakları uygulamalarının güvenilir emin olması gerekmektedir. Aynı doğrultuda, yatırımcılar ve hissedarlar ise yatırım yaptıkları hak sahiplerinin fikri ve sınai mülkiyet haklarından azami biçimde yararlanıldığından emin olmak istemektedirler. Diğer paydaşlar ise, özellikle teşvik verilen hak sahiplerinin, diğer hak sahiplerine karşı hesapverebilir olması hususuna önem vermektedirler. “Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Yönetim Standartlarına Uygunluk Belgesi” mekanizmasının varlığı, hem hak sahiplerinin hem de hak sahipleri dışındaki diğer paydaşların ihtiyaçlarını giderecektir. Ayrıca hak sahipleri arasında rekabetin önünü açacak ve hak sahiplerini fikri ve sınai mülkiyet haklarını gerçek anlamda yönetmeye teşvik ederek, Türkiye’de bu alandaki ekosistemin gelişmesini sağlayacaktır.”